

JOSEP M. AINAUD · MARIA
 ANGELS ANGLADA · CELIA
 ARTIGA · AVEL·LI · ARTIS-
 GENER · ANTONI M. BADIA
 HERIBERT BARRERA
 FRANCESC CABANA · JAUME
 CELA · ERNEST COSTA
 TERESA DURAN · FRANCESC
 FERRER · OCTAVI FULLAT
 JOSEP GONZÁLEZ-AGAPITO
 ALBERT JANÉ · ENRIC
 LARREULA · DANIEL LLENA
 SALOMÓ · MARQUES
 MARTA MATA · XAVIER
 MONTSALVATGE · JOAQUIM
 NADAL · JORDI PUJOL
 RAIMON · RAFAEL RIBÓ
 JOSEPMIGUEL SERVÀ
 EMILI TEIXIDOR · JOAN
 TRIADÚ · FRANCESC
 VALLVERDÚ · ORIOL VERGÉS
 JORDI VERRÍ · MARC
 AURELI VILA · JOAN VIÑAS

Han tornat a anar a estudi

TOT RETORN A LA INFÀNCIA té un xic de destapar la capsula de sorpreses. Tants caps, tantes infàncies. Memòria, entorn, època, tot s'entrellaça i fa que l'anècdota vagi adquirint la seva íntima categoria. El filtre del temps és el mestre de la moviola utilitzada a *Quan jo anava a estudi*.

El llibre recull vivències de gent actual, positives i negatives, emocions, sediments, tot un pòsit fet a l'escola i a l'«antiescola», com algú també recorda. Les personalitats convidades són J.M. Ainaud, M.A. Anglada, C. Artiga, A. Artís, A.M. Badia, H. Barrera, F. Cabana, J. Cella, E. Costa, T. Duran, F. Ferrer, O. Fullat, J. González, A. Jané, E. Larreula, D. Lleixà, S. Marqués, M. Mata, X. Montsalvatge, J.

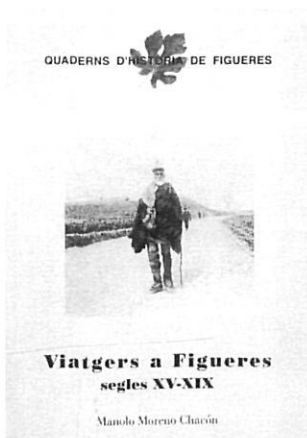
Nadal, J. Pujol, Raimon, R. Ribó, J. Servià, E. Teixidor, J. Triadú, F. Vallverdú, O. Vergés, J. Verrié, M.A. Vila i J. Viñas. La diversitat d'edats i circumstàncies fa que el llibre esdevingui una referència històrica sobre l'ensenyament en un període llarg. Més enllà dels records estrictament personals hi apareixen unes institucions educatives que honoren l'ensenyament a Catalunya, per exemple Mútua Blanquerna, Institut Escola, Montessori, Escoltisme, Escola Nova, Escola Rosa Sensat. Una altra font directa és el relat sobre l'ús de la llengua catalana a l'escola de l'època difícil. Els detalls omplen els articles de les trenta-una personalitats, unes vegades amb la mateixa relació

tendresa/amargor de l'infant que es conserva a dintre, i d'altres des de la tribuna d'adults que ocupen o han ocupat, amb la serenitat del pas del temps.

Ha impulsat el llibre David Pujol, mestre del col·legi El Serrat, de Siurana d'Empordà. Però hi ha un valor afegit, a la trama interna de l'autoria. David Pujol ha implicat els nois i noies d'El Serrat a fer-los col·laborar en l'obra. Motivar és un dels ideals de l'educació, un propòsit de totes les metodologies. Aquest llibre no és pas el primer d'aquesta activació de l'alumnat i cal esperar que no sigui l'últim, com també que el seu model s'estengui dintre el món educatiu.

PUJOL, David.
Quan jo anava a estudi.
 Col·legi públic El Serrat.
 Siurana d'Empordà, 1996. 183 p.

Jordi Dalmau

L'Empordà dels viatgers

AMB AQUEST LLIBRE s'enceta la col·lecció «Quaderns d'Història de Figueres», amb l'objectiu de divulgar els aspectes del passat d'aquesta ciutat. L'obra amb què s'inicia la col·lecció dona una visió forana de Figueres i dels figuerencs: els viatgers que van travessar l'Empordà en són els protagonistes. Les seves impressions serveixen per explicar-nos quina era la visió que, dels figuerencs i empordanesos, s'emportaven els viatgers els segles moderns (1467-1878), si més no els lletrats dels quals s'ha pogut trobar manifestacions escrites; en total, M. Moreno ha recollit cinquantes relacions. L'autor, llicenciat en història amb una tesi sobre els viatgers a l'Empordà, presen-

tada el 1988, ha vist recompensada la seva perseverància en aconseguir la publicació del treball en aquesta col·lecció. Si bé no s'hi reflecteix fil per randa el que va ser la tesi de llicenciatura, sí que n'aporta bona part de la informació. És clar que aquesta informació es dona amb el sistema imposat per les normes editorials, estricte en alguns moments, limitat en altres, que ha fet fortuna en aquesta mena de publicacions que segueixen els «Quaderns de la Revista de Girona».

El cos del llibre s'estructura en dues parts: la primera està destinada a la presentació dels viatgers, de les rutes, de la manera de viatjar i dels motius dels viatges, i la segona s'ocupa de la descripció, cronològica, de l'essencial dels relats dels viatgers.

La part central del llibre es dedica a la presentació cronològica dels viatgers que han deixat una major abundància de referències sobre Figueres i l'Empordà, amb més informació a mesura que ens acostem al segle actual.

Sens dubte és un petit llibre sobre el passat de Figueres i en parla d'una manera general, com ha de ser en una primera publicació sobre la història de la ciutat. Ara només ens cal esperar els propers lliuraments i, si és possible, ara que s'ha engegat el projecte, que no s'aturi i que no es facin esperar.

Pere Gifre

Pere Gifre

MORENO, Manolo.
Viatgers a Figueres, segles XV-XIX.
 Ajuntament de Figueres-
 Diputació de Girona.
 Figueres, 1995